

Tijdstip en plaats 17 november 2009 om 19u30
Pianowinkel, Oktrooiplein 1, 9000 Gent

Organiseren-de dienst Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad Gent
AC Portus, Keizer Karelstraat 1, 9000 Gent
Tel. 09/266 82 49
Fax 09/266 82 59
E-mail ilse.verheylezoon@gent.be
Contactpersoon: Ilse Verheylezoon

Aanwezig Joris Voets, *voorzitter*

Freddy De Graeve, bewoner Muide
Amaury Henderick, Skyscrapercity.com
Bea Merckx, Gents Milieufrent
Stijn Oosterlynck, Stadskrant Tiens Tiens
Thomas Serck, UNIZO Gent-Meetjesland
Els Vandersypt, Buurtcomité Scandinaviëstraat (residentie Finland)
Hugo Van Damme, bewoner Afrikalaan
Nele Vanderstraeten, bewoner Dampoort
Bart Van Kerkhove, bewoner Macharius
Frank Van Overwalle, Fietzersbond Gent

Yves Deckmyn, Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad Gent, communicator project Oude Dokken
Jan Gheldof, dienst Mobiliteit, Stad Gent
Toon Tessier, voorzitter GECORO
Philippe Van Wesenbeeck, directeur Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning, Stad Gent
Lieve Van Damme, AG SOB, projectverantwoordelijke Oude Dokken
Iris van Den Abbeel, Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad Gent, programmaregisseur
Frank Van Goethem, AG SOB, financieel directeur
Danny Van Royen, directeur dienst Economie, Stad Gent
Ilse Verheylezoon, Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad Gent, verslaggever
Agnieszka Zajac, AG SOB, projectleider Oude Dokken

Waarnemers:

Fiona Mandos, Change Designers
Stien Michiels, Change Designers
Ewoud Monbaliu, Change Designers

Afwezig met kennisgeving Luc Baeckeland, De Centrale
Herman Caulier, Adviesraad Mensen met een Handicap
Rosette De Bruycker, Buurtcomité Scandinaviëstraat (residentie Zweden)
Arnoud De Coen, Groendienst, Stad Gent
Wendy De Man, Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad

Gent
 Lucien De Ridder, Buurtwerk Muide-Meulestede, Stad Gent
 Hubert De Wilde, Fietersbond Gent
 Lise Hullebroeck, Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking, Stad Gent
 Peter Lacoere, directeur projecten AG SOB
 Frieda Leenknecht, Buurtwerk Dampoort, Stad Gent
 Dirk Middernacht, Buurtwerk Sluizeken-Tolhuis-Ham, Stad Gent
 Sofie Van en Bogaert, dienst Mobiliteit, Stad Gent
 Bart Van Doorselaere, bewoner Ham
 Hilde Verbrugge, Stuurgroep Onderwijs Sluizeken-Tolhuis-Ham

Inhoud Tijdens deze vergadering kwamen de volgende punten aan bod:

Nr.	Punt
1	Goedkeuring en opvolging van het verslag van de vorige vergadering en opvolging van tussentijdse vragen
2	Stand van zaken van het project Oude Dokken
3	Toelichting in 3 kleine groepen over: <ul style="list-style-type: none"> • het Gecoro-advies over het project Oude Dokken door Toon Tessier (voorzitter Gecoro, Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening) en Philippe Van Wesenbeeck (directeur Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning); • de Stec-studie over de omgeving van de Afrikalaan door Iris Van den Abbeel (programmaregisseur Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking) en Danny Van Royen (directeur Dienst Economie); • de communicatie over het project Oude Dokken door Fiona Mandos (campaigner Change Designers) en Yves Deckmyn (projectcommunicator Oude Dokken).
4	Bespreking van deze thema's in de vorm van dialoogrondes
5	Terugkoppeling en conclusies
6	Varia
7	Slotwoord

Hieronder worden ze één voor één besproken.

1. Goedkeuring en opvolging van het verslag van de vorige vergadering (met vragen)

Het verslag van de klankbordgroep van 15 september 2009 wordt goedgekeurd mits volgende opmerkingen:

- Op p.5 wordt in de eerste vraag 'het samenspraakverhaal' vervangen door 'het inspraakverhaal'.
- Op p.9 wordt in de tweede vraag de zin 'Het Mober stelt echter dat dit project geen extra verkeersdruk met zich zal meebrengen' vervangen door : 'Het Mober stelt dat de extra verkeersdruk die het Oude Dokken-project veroorzaakt niet problematisch is.'
- Op p.9 wordt in de tweede vraag de zin: 'De leden van de Gecoro vinden het zorgwekkend dat de mobiliteit niet mee opgenomen is in

het RUP' vervangen door 'De experts van de Gecoro vinden het zorgwekkend dat het mobiliteitsprobleem rond de Dampoort niet meegenomen wordt in het RUP'.

- Op p.9 wordt in het antwoord 'men' vervangen door 'Gecoro'.

De leden van de klankbordgroep bezorgden naar aanleiding van de vorige vergadering volgende tussentijdse vragen aan de Stad Gent:

- Vraag Fietsersbond: Over de verbinding tussen de Oude Dokken en de Groene Banaan en Sint-Amandsberg via Antwerpsesteenweg. Er is een onderdoorgang onder de sporen (westzijde: Koopvaardijlaan 20 en oostzijde: achter parking busstation). Kan dit onderzocht worden voor men het afwijst?

Antwoord: Deze doorgang is in het stadsontwerp OMA aan bod gekomen als mogelijke verbinding, maar kan pas bij de herontwikkeling van de Dampoort verder opgevolgd worden. De projectleider Dampoort neemt dit in alle geval verder op met de NMBS.

- Vraag Fietsersbond: Over de zone kaaien als zone voor vooral recreatief gebruik door voetgangers en fietsers. Is dit een ongelukkige woordkeuze? De kansen liggen hier net voor het grijpen om functionele fietsassen te realiseren.

Antwoord: Tijdens de opmaak van de studie Openbaar Domein is bewust niet gekozen voor aparte fietspaden. Op de brede kades kan je perfect veilig en snel fietsen, ook al zijn daar ook andere gebruikers toegelaten (skaters, wandelaars enz). 'Vooral recreatief' is dus inderdaad ietwat overdreven uitgedrukt.

- Vraag Fietsersbond: Over bouwveld 25: hier is gesproken over fietsparkeren. Over hoeveel overdekte fietsstallingen en andere parkeerplaatsen gaat het dan?

Antwoord: Het gaat dus nog steeds over een voorontwerp, volgende cijfers gelden als richtwaarde: ongeveer 100 m² is voorzien voor de school en woningen, ongeveer 30 m² is privé (afsluitbaar).

- Vraag Fietsersbond: De inrichting van de Zwaaihoek als amfitheater is een optie die ook ongeziene kansen biedt voor een oplossing voor de fietsonveilige Dampoort, zeker komende van Kleindokkaai via de Zwaaihoek naar het station en eventueel verder naar de Schoolkaai. Is het project Oude Dokken niet juist geplaatst om dit op de agenda te plaatsen?

Antwoord: De totale herinrichting van het dampoortknooppunt wordt globaal bekeken, met heel veel aandacht voor de zachte weggebruiker. De projectleider Dampoort neemt alle opmerkingen die in deze klankbordgroep worden gegeven naar overleg met partners als NMBS, De Lijn...

- Vraag Stijn Oosterlinck (TienTien): Kan de spiraalwerking in de communicatie worden toegelicht?

Antwoord: Dit is verwerkt in de presentatie over communicatie die in deze vergadering zal worden gegeven.

- Vraag Stijn Oosterlinck (TienTien): Op p.10 wordt de uitspraak "hoe vlotter de auto's kunnen rijden, hoe meer we de auto zullen gebruiken ..." toegeschreven aan "een lid van de klankbordgroep", terwijl de antwoorden op de vorige vragen telkens antwoorden vanuit het stadsbestuur zijn. Volgens mijn notities verwijst deze uitspraak naar wat het diensthoofd van stedenbouw zei als reactie op de opmerkingen dat de verkeerssituatie aan en in de buurt van de Dampoort regelmatig vastzit. Gezien de ernstige verkeersproblematiek

aan de Dampoort en het feit dat die niet mee opgenomen wordt in het RUP is die uitspraak betekenisvoller als ze correct toegewezen wordt aan een vertegenwoordiger van het stadsbestuur.

Antwoord: Philippe Van Wesenbeeck bevestigt dat hij dit heeft gezegd.

- Vraag Stijn Oosterlinck (TienTien): Kan de volgende zin “de mogelijkheid om dit ervaren [van de verkeerssituatie als problematisch] ook mee te nemen in het communicatietraject zal overwogen worden” op p.10 van het verslag op de volgende klankbordgroep toegelicht worden. Ik had begrepen dat nagegaan zou worden hoe die ervaring meegenomen kan worden in de beoordeling van verkeerssituatie, niet enkel in de communicatie over die verkeerssituatie. Hoe zal er dan precies over gecommuniceerd worden?

Antwoord: Het is inderdaad zo dat dit in hoofdzaak in rekening wordt genomen bij de beoordeling van de verkeerssituatie.

- Vraag van medewerkers van de Milieudienst en de Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning: Er staat in het verslag dat indien het plangebied wordt ontwikkeld vóór de realisatie van de Handelsdokbrug, er een aparte Mober moet worden opgemaakt dat maatregelen aangeeft zolang de brug er niet is. Klopt dit? Het idee lijkt ook te groeien dat het Mober de situatie zonder brug níét heeft onderzocht en dat deze ontwikkeling tot onoverkomelijke problemen zal zorgen, wat beide onjuist is.

Antwoord van Jan Gheldof (Dienst Mobiliteit): Het Mober en de aanvullende studie houden wel degelijk rekening met beide situaties: met en zonder Handelsdokbrug. Het is uiteraard zo dat de Handelsdokbrug een belangrijke schakel is in het geheel (incl. ontwikkelingen zoals ACEC). Op de klankbordgroep waar de Mobers zijn toegelicht heb ik echter duidelijk aangegeven dat we voor de realisatie van de Handelsdokbrug weliswaar spreken over de middellange termijn (de uitvoeringstermijn is onzeker), maar dat ook de realisatie van de Oude Dokken zelf een langetermijnverhaal is, waar de vroegste ontwikkelingen wellicht pas in 2012, 2013 zullen zichtbaar zijn (met beperkte gevolgen voor de mobiliteit), en met een uitvoeringstermijn van 10 à 15 jaar. Dit betekent hoe dan ook dat er nog verschillende jaren zullen verstrijken vooraleer er een zichtbare invloed is van het project op de mobiliteit in het gebied.

Het zou daarom ook onnodig zijn, en nefast voor het project op zich, om voor de start van de uitvoering van het project Oude Dokken te wachten tot alle infrastructuur aanwezig is. Dit is een typisch kip of ei-verhaal. Ik maak mij sterk dat, gezien de verwachte ontwikkelingen in de buurt, de druk voor de realisatie van de geplande tramas, de fiets- en voetgangersbruggen, de Handelsdokbrug, de herinrichting van de Dampoort, de heraanleg van het Neuseplein... om maar de voornaamste te noemen, zodanig zal toenemen dat die projecten er echt wel zullen komen.

Er is op zich nergens gesteld dat er een aparte Mober moet komen als het plangebied wordt ontwikkeld zonder dat de Handelsdokbrug er komt. Uiteraard zullen de diensten Mobiliteit en Stedenbouw en Ruimtelijke Planning en het AGSOB de ontwikkelingen (zowel op het vlak van mobiliteit als op het vlak van de invulling van de verschillende projecten) op de voet blijven volgen en deze te gepaste tijd evalueren, om op dat moment uit te maken welke stappen er eventueel moeten worden gezet om een afstemming te blijven behouden tussen stedelijke ontwikkeling en duurzame mobiliteit. Het is perfect mogelijk dat ergens onderweg in het traject een actualisatie van de mobiliteitsstudie nodig is, maar hoe, wat, wanneer... dit moet gebeuren, dat is nu koffiedik kijken.

Vraag van Gents Milieufrent (de vraag is echter toegekomen de dag vóór

de bijeenkomst) Handelsdokbrug: is daarvoor ooit de optie overwogen een tunnel te nemen i.p.v. een brug? Zou voordeliger kunnen zijn op vlak van fijn stof, geluidsoverlast, esthetiek...

Antwoord: de fijnstofdificussie is te ingewikkeld om hierop snel in te gaan. Jan Gheldof geeft aan dat hij meent dat een tunnel vroeger is onderzocht. Hoe dan ook, zonder dat hij in de korte tijd tussen de vraag en de klankbordgroep echt kon nagaan hoe het zit met de technische details, stelt hij dat een tunnel niet mogelijk is. Het voornaamste argument hiervoor is de diepte van de tunnel onder het water. Met hellingspercentages van maximaal 5% komt de tunnel in het oosten ergens uit midden in het rangeerstation. In het westen komt hij vermoedelijk uit vlakbij het Neuseplein, wat de zaak ook daar ingewikkelder maakt.

De antwoorden op de vragen over school bouwveld 25 komen aan bod op één van de volgende Klankbordgroepen.

Tussentijdse vragen, bemerkingen en suggesties kunnen nog steeds doorgegeven worden aan de contactpersonen van de klankbordgroep:

- Ilse Verheylezoon, ilse.verheylezoon@gent.be of 09/266.82.46
- Joris Voets, jorisvoets@hotmail.com of 0486/88.23.60

Voor vragen over het project zelf kan je terecht bij Yves Deckmyn, communicator project Oude Dokken, yves.deckmyn@gent.be of 09/226.82.36

---

2. Stand van zaken van het project Oude Dokken

Agnieszka Zajac geeft een korte stand van zaken:

- het openbaar onderzoek is opgeschoven naar april 2010.
  - eind dit jaar zou de aannemer moeten bekend zijn voor de eerste fiets- en voetgangersbrug. De start van de realisatie van de brug zal snel volgen;
  - de bouwaanvraag voor de renovatie van de kaaimuren is ingediend. De kaaimuur aan Handelsdok Oost wordt als eerste gerenoveerd. Daarbij hoort ook de aanleg van de aanmeerconstructies.
-

3. Toelichting in 3 groepen over 3 actuele items

Er wordt aan de aanwezigen uitgelegd hoe de avond zal verlopen.

Aan de hand van drie kenniskringen worden drie onderwerpen (gelijktijdig) besproken:

- het Gecoro-advies over het project Oude Dokken;
- de Stec-studie over de omgeving van de Afrikalaan;
- de communicatie over het project Oude Dokken.

Alle aanwezigen krijgen de kans om deel te nemen aan alle drie de kenniskringen. Deze infosessies vinden drie keer na elkaar plaats, telkens gedurende een kwartier.

De eerste kenniskring wordt waargenomen door de heer Toon Tessier (voorzitter Gecoro) en de heer Philippe Van Wesenbeeck (directeur Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning) die informatie verschaffen over het Gecoro-advies.

De tweede kenniskring wordt waargenomen door de heer Danny Van Royen (directeur dienst Economie) en mevrouw Iris Van den Abbeel (programmaregisseur) en gaat over de Stec-studie.

De derde kenniskring wordt waargenomen door Fiona Mandos (campaigner Change Designers) en Yves Deckmyn (project-communicator Oude Dokken) en betreft de communicatie over het project.

De deelnemers verdelen zich over de drie kringen waar zij een toelichting krijgen over één van de bovenvermelde thema's afhankelijk van welke kring zij kozen. Na een kwartier schuiven de deelnemers willekeurig door naar een andere kenniskring.

Doel van deze ronde is uitsluitend informatie-uitwisseling, vandaar dat aan de deelnemers gevraagd wordt enkel verduidelijkende vragen te stellen en nog geen discussie te starten.

---

4. Bespreking van deze thema's in de vorm van dialoog-rondes

Na de kenniskringen starten de 'dialoogrondes'. Er zijn 4 tafels opgezet van 5 à 6 personen. Elke tafel staat voor een thema dat werd besproken in de kenniskringen. In concreto zijn dit 2 tafels voor het Gecoro-advies, 1 tafel voor de Stec-studie en 1 tafel voor de communicatie.

Er worden 2 rondes gehouden van telkens 10 minuten. Na het einde van de eerste ronde veranderen de leden van tafel. Bedoeling is eveneens dat de groepen zich vermengen.

Nadat de leden van de klankbordgroep zich verdeeld hebben over de 4 tafels wordt aan elke tafel een tafelgastheer/vrouw aangeduid die tijdens de 2 rondes aan dezelfde tafel blijft zitten. Hij/zij dient te zorgen voor een overzicht van wat er aan de tafel wordt gezegd. Deze notities komen op een flap te staan die de grootte heeft van de tafel zelf.

Tijdens de eerste ronde krijgen alle deelnemers volgende vraag: "Dit onderwerp is besproken tijdens de kenniskring. Welke punten zijn je bijgebleven? Wat is sterk? Wat verdient nog meer aandacht?"

De leden krijgen 10 minuten om hierover te discussiëren. Na het einde van de eerste dialoogronde wisselen de deelnemers van tafel, met uitzondering van de tafelgastheer/vrouw en start de tweede dialoogronde met de volgende vraag: "Hoe kunnen we samen, ieder met zijn/haar expertise en ervaring, op de best mogelijke manier omgaan met de moeilijkere punten in dit onderwerp?"

Vervolgens krijgt elke groep de opdracht om de 3 belangrijkste aandachtspunten te noteren op 3 A5 post-its.

---

5. Terugkoppeling en conclusies

De deelnemers gaan allen samen zitten. Vervolgens worden de aandachtspunten -zoals vermeld op de post-its - luidop meegedeeld en uitgehangen.

Aandachtspunten voor Gecoro:

- Gecoro zou haar eigen advies beter moeten communiceren en opvolgen. De Gecoro-voorzitter belooft om te controleren of het advies werkelijk wordt opgevolgd.
- Knelpunten:
  - Mobiliteitsproblematiek: spanning tussen de geïntegreerde

- ontwikkeling of van start gaan en zo het geheel op gang trekken?
- Duurzaamheid: is niet uitgeklaard.
- Spanning tussen de huidige buurtbewoners en de toekomstige bevolking/gebruikers.
- Het uitzicht van het gebied zal bepaald worden door het groene aspect.

Aandachtspunten betreffende de Stec-studie:

- integratie van de huidige bewoners in het project op korte én op lange termijn. De Afrikalaan mag geen scheiding betekenen tussen de bestaande bebouwing aan de oostzijde van de Afrikalaan en het nieuwe gebied. Hoe zit het met de oversteekbaarheid van de Afrikalaan? Is een tunnel mogelijk daar waar er bewoning is?
- De Stad dient bepaalde strategische gronden in haar bezit te krijgen en moet de bedrijven die (nu ook al) storend zijn herlokaliseren. Fasering is belangrijk met het vooruitzicht gronden aan te kopen door de Stad. Triferto biedt een opening van de Scandinaviëstraat naar het water.
- Onzekerheid omtrent de Handelsdokbrug: waar gaat die komen? De Stad weet het zelf nog niet. Wat met de gevolgen voor de bevolking zoals geluidsoverlast en fijn stof?

Aandachtspunten betreffende de Communicatie:

- jongeren en kinderen zijn als doelgroep niet betrokken, hun (onbevangen) blik is noodzakelijk;
- het conflict mag niet uit de weg gegaan worden. Nadien kan men vanuit het gemeenschappelijk belang van bewoners, gebruikers, ondernemers en passanten perspectieven uitwisselen, dit scheidt betrokkenheid. Evenementen organiseren op de site om de betrokkenheid te maximaliseren zoals bijvoorbeeld tijdens de Gentse feesten. De website interactief maken om vragen te kunnen stellen, bijvoorbeeld een FAQ aangevuld door webbezoekers;

- 6. Varia** - Op 17 december 2009 vindt een 'Dialogocafé' over het project Oude Dokken plaats in De Buurtloods (Patrijsstraat 10, 9000 Gent), en dus niet in De Centrale, zoals eerst gemeld. Alle bewoners uit de omgeving krijgen daarvoor een uitnodiging in de bus. Aan de leden van de Klankbordgroep wordt gevraagd hun achterban te motiveren om naar deze bijeenkomst te komen..

Het dialogocafé voor de buurtbewoners heeft hetzelfde opzet als vanavond: namelijk dialoogtafels organiseren en zo samen tot scherpe aandachtspunten komen die de Stad en het AG SOB tijdens de verdere ontwikkeling van het project kunnen meenemen.

- 7. Slotwoord** De voorzitter concludeert dat de input van deze avond al heel wat agendapunten op zich oplevert. Zo denkt hij aan het mobiliteitsverhaal, de Handelsdokbrug, het groenverhaal, de duurzaamheid en aan de doelgroep kinderen en jongeren (niet in volgorde van prioriteit).